

آیین نامه تسهیلات آموزشی، پژوهشی و رفاهی ویژه استعدادهای درخشان

مقدمه

در اجرای بند ۱ ماده ۲ آیین نامه شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به منظور برقراری تسهیلات ویژه آموزشی، پژوهشی و رفاهی برای دانشجویان دارای استعداد درخشان و شکوفایی استعدادهای بالقوه آنان با محوریت ارزش های والای اسلامی، انسانی و ملی این آیین نامه تصویب گردید.

ماده ۱- تعاریف:

در این آیین نامه واژه های زیر در معانی مربوطه به کار می رود:

وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شورا: شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دانشگاه: هر یک از دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور که طبق مقررات وزارت عمل می کنند.

دانشجو: کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل و دانش آموختگان در دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور که طبق مقررات وزارت عمل می کنند.

ماده ۲- دانشجوی استعداد درخشان به فردی اطلاق می شود که واجد شرایط مقرر در بندهای ذیل باشد:

۱-۲- دارا بودن یکی از شاخص های زیر:

الف - برگزیدگان آزمون سراسری گروه آزمایشی علوم تجربی با کسب رتبه کشوری مساوی و کمتر از ۵۰۰ (با معرفی سازمان سنجش آموزش کشور).

ب - دارندگان مدال طلا، نقره و برنز کشوری از المپیادهای دانش آموزی شیمی، ریاضی، فیزیک، زیست شناسی، رایانه و نجوم (با معرفی سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان).

ج- رتبه های اول تا سوم انفرادی و رتبه اول گروهی کشوری المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور در هر یک از حیطه های المپیاد (به شرط آنکه هر یک از اعضای برگزیده رتبه اول گروهی که متقاضی تسهیلات هستند در مرحله انفرادی حداقل ۸۰٪ نمره نفر سوم انفرادی همان حیطه را کسب نموده باشند). با معرفی دبیرخانه المپیاد علمی وزارت متبوع.

د- برگزیدگان حائز رتبه های اول تا سوم کشوری جشنواره رازی، جشنواره های خوارزمی و جوان خوارزمی (در زمینه علوم پزشکی) و نفرات اول تا سوم جشنواره جایزه ملی ایثار با معرفی دبیرخانه های مربوطه.

هـ - دانشجویان دارای ابداع یا اختراع ثبت شده در زمینه علوم پزشکی با تأیید معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع.

و- دانشجویان نمونه کشوری گروه پزشکی با تأیید ستاد انتخاب دانشجویان نمونه کشوری.

ز - ۲/۵٪ برتر پذیرفته شدگان کشوری در هر یک از آزمون‌های متمرکز جامع علوم پایه پزشکی و دندانپزشکی، جامع داروسازی، جامع پیش‌کارورزی پزشکی، پذیرش دستیاری پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی با کسب حداقل ۷۵٪ نمره کل آزمون مربوطه با معرفی مرکز سنجش آموزش علوم پزشکی.

ح - رتبه‌های برتر پذیرفته شدگان در آزمون‌های ورودی دوره‌های تحصیلات تکمیلی کارشناسی ارشد و PhD به شرح زیر :

- در آزمون‌های ورودی کارشناسی ارشد : تا ظرفیت ۲۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته، نفر اول کشوری، تا ۵۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته، دو نفر اول کشوری و در صورتی که تعداد پذیرفته شدگان بیش از ۵۰ نفر باشد در مجموع سه نفر اول کشوری.

- در آزمون‌های ورودی PhD : در صورت شرکت حداقل پنجاه نفر در آزمون ورودی هر رشته، تا ظرفیت ۱۰ نفر پذیرفته شده در هر رشته، نفر اول کشوری، ۲۰-۱۱ نفر پذیرفته شده در هر رشته، دو نفر اول کشوری و در صورتی که تعداد پذیرفته شدگان بیش از ۲۰ نفر باشد در مجموع سه نفر اول کشوری.

ط - ۱۰٪ برتر دانش‌آموختگان هر رشته با ورودی مشترک در مقاطع کارشناسی و بالاتر در هر دانشگاه (مشروط بر اینکه تعداد فارغ‌التحصیلان هر دوره حداقل ۵ نفر باشد) با کسب معدل کل حداقل ۱۷.

تبصره ۱: مجموع دانش‌آموختگان یک دانشگاه در یک سال تحصیلی (از مهر ماه هر سال لغایت شهریور ماه سال بعد) اعم از دانشجویان بهره‌مند از آموزش رایگان، شهریه‌پرداز، پردیس‌های خودگردان و بین‌الملل و ...، ملاک ۱۰٪ برتر دانش‌آموختگان قرار می‌گیرد.

تبصره ۲: در مورد دانشجویان تغییر رشته، انتقالی و یا تطبیق واحد داده شده، در صورتی که حداقل ۸۰٪ واحدهای درسی خود را با یک ورودی گذرانده باشند با همان ورودی مقایسه می‌شوند و در غیر این صورت نمی‌توانند از تسهیلات این آیین‌نامه بهره‌مند شوند.

تبصره ۳: مبنای محاسبه معدل کل جهت ۱۰٪ برتر برای مقطع کارشناسی بدون احتساب ترم آخر با گذراندن موفق حداقل ۵۰ واحد درسی برای کارشناسی ناپیوسته و ۱۱۵ واحد درسی برای کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و PhD بدون احتساب پایان‌نامه، دکترای عمومی پزشکی تا پایان دوره کارآموزی (قبل از آزمون پیش‌کارورزی)، دکترای عمومی دندانپزشکی تا پایان نیمسال ۱۱ و برای دکترای عمومی داروسازی تا پایان ۱۸۰ واحد می‌باشد.

تبصره ۴: واجدین شرایط این بند صرفاً می‌توانند از تسهیلات آموزشی پایان دوره (استفاده از سهمیه با شرکت در آزمون ورودی مقطع بالاتر مطابق آیین‌نامه مربوطه) و تسهیلات مربوط به گذراندن طرح مطابق بند ۵ ماده ۳ این آیین‌نامه استفاده نمایند.

ی- ۱٪ دانشجویان برتر هر رشته با ورودی مشترک در هر دانشگاه در پایان هر سال تحصیلی بر اساس نیم‌سال ورود به دانشگاه (تعداد دانشجویان هر دوره باید حداقل ۵ نفر باشد) به شرط کسب معدل کل حداقل ۱۷ در آن سال تحصیلی.

تبصره: دانشجویان واجد شرایط بند "ی" تنها در صورتی می‌توانند از تسهیلات ادامه تحصیل استفاده نمایند که در هنگام فارغ‌التحصیلی جزء ۱۰٪ برتر دانش‌آموختگان هم‌رشته با ورودی مشترک (بند ط) نیز باشند.

ک- دانشجویان پژوهشگر برجسته بر اساس دستورالعمل اجرایی "نحوه امتیازدهی به فعالیت‌های تحقیقاتی دانشجویان پژوهشگر موضوع بند ک" ابلاغی از سوی معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی توسط معاونت پژوهشی دانشگاه جهت تأیید نهایی به معاونت تحقیقات و فناوری وزارت متبوع معرفی می‌شوند.

۲-۲- دانشجویان واجد شرایط هر یک از موارد مذکور در بند ۲-۱ در زمان استفاده از تسهیلات آیین‌نامه باید در مقطع کارشناسی معدل کل حداقل ۱۷ و در مقطع کارشناسی ارشد و بالاتر معدل کل حداقل ۱۶ را کسب نمایند. (به استثنای قسمت ط و ی بند ۲-۱ که کسب معدل کل حداقل ۱۷ الزامی است).

۲-۳- چنانچه معدل دانشجو در دوره کارشناسی ناپیوسته بیش از یک ترم کمتر از ۱۶، در دوره کارشناسی پیوسته بیش از دو ترم متوالی یا متناوب کمتر از ۱۶، در دوره کارشناسی ارشد و PhD بیش از یک ترم معدل کمتر از ۱۵ و در مقطع دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) بیش از سه ترم متوالی یا متناوب کمتر از ۱۵ شود، مشمول آیین‌نامه و تسهیلات مربوطه نخواهد شد.

تبصره ۱: در هر زمان که دانشجو شرایط استعداد درخشان را کسب کرد تا پایان دوره باید آن را حفظ نماید.

تبصره ۲: مدت معمول تحصیل برای مقطع کارشناسی ناپیوسته ۴ نیم‌سال، کارشناسی پیوسته ۸ نیم‌سال، کارشناسی ارشد ناپیوسته ۵ نیم‌سال، برای دکتری تخصصی (PhD) ۹ نیم‌سال، دکتری عمومی پزشکی ۱۴ نیم‌سال، دکتری عمومی دندانپزشکی ۱۲ نیم‌سال و دکتری عمومی داروسازی ۱۱ نیم‌سال می‌باشد. در دانشگاه‌هایی که بر اساس کوریکولوم آموزشی مربوطه طول مدت معمول تحصیل متفاوت می‌باشد، ملاک، کوریکولوم مصوب آن دانشگاه خواهد بود.

تبصره ۳: در مواردی که زمان فارغ‌التحصیلی متقاضی، به دلایل موجه که مورد تأیید معاونت آموزشی دانشگاه باشد (از قبیل بیماری و ...) به تعویق افتد، حداکثر تا یک نیم‌سال تحصیلی به مدت معمول تحصیل او اضافه می‌گردد که

در این صورت رتبه وی با گروهی که اکثر واحدهایش (بیش از ۵۰ درصد) را با آنها گذرانده است محاسبه و مقایسه می‌شود. در مورد مرخصی زایمان، این مدت به دو نیم‌سال افزایش می‌یابد.

۴-۲- واجدین شرایط مقرر در بندهای ۱-۲ و ۲-۲ این ماده که دارای حکم محکومیت قطعی از شورای انضباطی دانشجویان یا هیأت تخلفات آزمون‌ها (مبنی بر تخلف آموزشی یا اخلاقی) باشند مشمول استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه نخواهند شد.

۵-۲- دانشجویان رشته‌های مجازی که دارای مصوبه شورای گسترش دانشگاه‌های علوم پزشکی هستند و پذیرش آنها به صورت متمرکز از طریق مرکز سنجش آموزش علوم پزشکی انجام می‌شود در صورت احراز شرایط آیین‌نامه می‌توانند از تسهیلات آن بهره‌مند شوند.

۶-۲- متقاضیان استفاده از تسهیلات استعداد درخشان، در هر یک از مقاطع تحصیلی باید شرایط آیین‌نامه را در حین تحصیل در همان مقطع (قبل از فارغ‌التحصیلی) احراز نمایند.

ماده ۳- تسهیلات آموزشی، پژوهشی:

۳-۱- دانشجویان استعداد درخشان دوره دکترای عمومی (پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی) مجازند در صورت داشتن حداقل معدل ۱۷ در دو نیم‌سال تحصیلی و تأیید استاد مشاور بطور هم‌زمان در یکی از رشته‌های کارشناسی یا MPH یا ارشد آموزش پزشکی در همان شهر محل تحصیل رشته اول به تحصیل ادامه دهند.
تبصره ۱: دانشجو پس از ورود به رشته دوم می‌بایست واحدهای درسی از هر دو رشته را به نحوی اخذ نماید که در مدت معمول تحصیل در رشته اول، هر دو رشته را به پایان رساند.
تبصره ۲: در صورت ارائه رشته دوم به صورت مجازی، دانشجو می‌تواند از این تسهیلات به صورت مجازی در دانشگاه علوم پزشکی شهرهای دیگر استفاده نماید.

۳-۲- دانشجوی مشمول این آیین‌نامه می‌تواند به پیشنهاد دفتر استعدادهای درخشان دانشگاه‌ها و تأیید معاونت آموزشی دانشکده، دروس عمومی را به صورت غیرحضور یا معرفی به استاد بگذراند. این دروس جزء حد نصاب واحدهای درسی دانشجو در آن نیم‌سال تحصیلی منظور نمی‌گردد و کسب حداقل نمره ۱۴ به عنوان شرط قبولی لحاظ می‌شود.

تبصره: دروس معارف اسلامی مشمول بند ۳-۲ نمی شود و دانشجویان استعداد درخشان موظفند در کلاس های دروس معارف اسلامی دانشگاه به صورت حضوری شرکت نمایند. در صورت برگزاری دروس معارف به صورت مجازی می توانند از کلاس های مجازی استفاده نمایند.

۳-۳- دانشجوی استعداد درخشان مجاز است در هر نیم سال تحصیلی به پیشنهاد استاد مشاور و تأیید معاونت آموزشی دانشکده مربوطه حداکثر تا ۲۷ واحد درسی را در رشته اصلی تحصیلی خود بگذراند.

۴-۳- دانشگاه می تواند تسهیلات زیر را برای دانشجویان واجد شرایط فراهم نماید:

- الف- یکی از اعضای هیأت علمی ترجیحاً دارای مرتبه استادیاری به بالا را بعنوان استاد مشاور دانشجو تعیین نماید.
- ب- به منظور آموزش مباحث جدید علمی به دانشجویان استعداد درخشان، اقدام به تشکیل کلاس های ویژه نماید.
- ج- کلاس های آموزش زبان، مهارت های رایانه ای، مدیریت، روش تحقیق و سایر موارد مشابه بر اساس نیازسنجی برای دانشجویان دارای استعداد درخشان با تخفیف ویژه تشکیل دهد.
- د- امکانات لازم را برای شرکت دانشجویان دارای استعداد درخشان در کنفرانس های علمی و کارگاه های آموزشی داخل و خارج از کشور فراهم نماید.
- هـ- نسبت به پرداخت کمک هزینه های لازم برای پایان نامه های تحقیقاتی بر حسب مورد و شرایط هر دانشگاه اقدام نماید.

تبصره: کمک هزینه مذکور از محل اعتبارات پژوهشی دانشگاه قابل پرداخت می باشد.

۳-۵- دانشجویان مشمول این آیین نامه (به استثنای دانشجویان مقاطع PhD و تخصصی بالینی) می توانند با رعایت مصوبات کمیسیون موضوع مواد ۲ و ۳ آیین نامه اجرایی قانون خدمت پزشکان و پیراپزشکان، خدمات موضوع قانون مذکور را در سازمان ها و مراکز آموزشی، پژوهشی، درمانی و یا مدیریتی مرتبط با دانشگاه ها یا وزارت بگذرانند، مشروط بر اینکه سازمان های فوق به خدمات آنان نیاز داشته باشند.

ماده ۴- تسهیلات رفاهی:

دانشگاه می تواند حداکثر امکانات ممکن را در جهت اعطای وام و کمک هزینه تحصیلی، خوابگاه، بن خرید کتاب و تسهیلات استفاده از کتابخانه ها، آزمایشگاه ها، رایانه و اینترنت، امکانات زیارتی تفریحی و ورزشی را برای دانشجویان استعداد درخشان فراهم آورد.

ماده ۵- هزینه‌های مالی و اعتباری برنامه‌های ویژه آموزشی، پژوهشی و رفاهی دانشجویان دارای استعداد درخشان از محل اعتبارات برنامه پرورش و حفظ استعدادهای درخشان و سایر منابع دانشگاه تامین می‌شود.
تبصره: مبنای تخصیص بودجه دانشگاه‌ها نتایج ارزشیابی به‌عمل آمده از برنامه‌ها و عملکرد آنها و متناسب با تعداد دانشجویان دارای استعداد درخشان هر دانشگاه می‌باشد.

ماده ۶- نظارت بر حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده معاونت آموزشی دانشگاه بوده و در شرح و تفسیر مفاد آن، نظر معاونت آموزشی وزارت ملاک خواهد بود.

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۶ ماده و ۱۳ تبصره، در تاریخ ۱۴۰۰/۹/۲۷ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشان رسید و جایگزین آیین‌نامه قبلی می‌گردد و از تاریخ ابلاغ لازم‌الاجرا می‌باشد.

دکتر بهرام عین‌اللهی
وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی